

freds (Rjær), men det forekommer mig dog, at Noget kan komme frem paa en ſaadan Maade, i en ſaadan Form og med en ſaadan Stykke, at det ligesom ikke vilde være ret paſſende, om en Miniſter ikke ſvarede derpaa. Det er ganſke viſt, at det ikke beror paa den Stykke og den ſærdeles fordømmende Maade, hvorpaa et Medlem udtaler ſig baade om Forhold og om Perſonligheder; det er ikke det Afgjørende. Hvorvidt Eligt har nogen Betydning, beror paa andre Omſtændigheder, men det forekommer mig dog, at det i det Mindſte tager ſig høiſt beſynderlig ud, naar et enkelt Medlem, der ganſke viſt kan kjende Forholdene i enkelte Sogne, hvori han lever, eller ſom han har bereiſt, men ſom dog ganſke ſikkert ikke har Kjendſkab til de kirkelige Forhold rundt om i Landet, paatager ſig at udtale, hvad det nævnte Medlem f. Ex. udtalte, at det maa ſiges, at Kirken og de kirkelige Forhold her i Landet ere alt Andet, end hvad de burde og ſkulde være. Jeg henſtiller blot, hvad Vægt man egentlig ſkal lægge paa en ſaadan Uttring, og hvor beſynderligt det er, at et enkelt Medlem, der, ſom ſagt, ganſke viſt kan paaberaabe ſig ſin enkelte Erfaring, vil udtale en ſaadan Fordømmelſesdom af den Betydning, baade for Folket i det Hele og for enkelte Perſonligheder, der dog kan være meget nærgaaende at høre. Naar den ærede Rigsdagsmand udtalte om det fra Regjeringens Side fremkomne Lovforſlag, at han vilde ſtemme imod det til det Yderſte, ſaa er denne Udtalelſe fuldstændig klar og forſtaaelig, og der er ikke Noget dertil at ſige. Den ærede Rigsdagsmand udtalte ved en tidligere Behandling, at han opfattede netop denne Sag ſom et herligt Valgprogram — dette var hans Ord — og dette vil i alt Fald, om ikke Andet, kunne forklare, at den ærede Rigsdagsmand vil holde ud til det Sidſte; men om han end nok ſaa meget er imod dette Lovforſlag, burde han dog, ſynes det mig, være noget moderat i ſine Udtryk og i ſin Dom om dette Forſlag. Naar han ſagde, at Forſlaget ikke er retfærdigt, var dette allerede ſtærkt nok, men der blev ſøiet et Tillægsord til, ſom virkelig forekommer mig at være høiſt beſynderligt, for ikke at bruge et andet

Udtryk. Han ſagde, at det fra Regjeringens Side fremkomne Forſlag hverken var kirkeligt eller retfærdigt, og da han nu vil ſtemme for det andet Forſlag, maa han altsaa anſe det for kirkeligt og retfærdigt. Det var netop diſſe Ord, ſom bleve udtalte af den ærede Rigsdagsmand, men jeg maa dog ſige, at det, naar man ſer paa de to Lovforſlag, ikke kan negtes, at den egentlige, væſentlige Forſkjel imellem dem er den, at efter det ene ſkulle alle Indtægterne af Præſtekaldene gaa ind i Statskaſſen, for at der derefter kan blive udbetalt ſaa Meget, ſom man nu beſtemmer til diſſe Kald, medens Statskaſſen beholder Overſkudet. Dette kan være f. Ex. meget ſtatsøkonomiſt eller finantielt rigtigt, men det ſtaar dog ikke i noget ſpecielt Forhold til det Kirkelige. Det forekommer mig, at man maa ſige, at et Lovforſlag, ſom gaar ud paa — og det udgjør, ſom ſagt, den væſentlige Forſkjel mellem Regjeringens og det andet Forſlag — at Indtægterne til Geiſtligheden, altsaa kirkelige Indtægter, vedblivende oppebæres paa ſamme Maade, ſom gjennem Archundreder har været Tilfældet, og ſom tidligere har været Skik i langt længere Tid tilbage, i og for ſig er fuldt ſaa kirkeligt ſom det Forſlag, hvorefter Indtægterne ſkulle gaa ind i Statskaſſen. Dernæſt forekommer det mig ogſaa, at det, at diſſe Indtægter i det Væſentlige, indtil det viſer ſig, hvorledes Forholdene ſtille ſig, ſkulle bevares ſom ſaadanne, der ſkulle anvendes ikke alene til Geiſtlighedens, men til kirkelig Brng overhovedet, hvilket er den anden Adſkilliſe mellem Forſlagene, ſnarere kan have Krav paa at kaldes kirkeligt end det, at Overſkudet ſkal blive i Statskaſſen. Det er i Virkeligheden den ſande Hovedforſkjel mellem diſſe 2 Forſlag, og herved kan jeg ogſaa komme til at yttre et Par Ord i Anledning af, at den ærede Rigsdagsmand vilde bryde Staven over den nuværende Kultusminiſter — hvad han er meget vel vant til — idet han ſagde, at der ikke kunde ventes noget Udbytte af denne Sag, naar man havde en Miniſter, der ikke viſte større Smødekønnen end den nuværende. Dette er en beſynderlig Sætning anvendt paa dette Lovforſlag, thi at det er blevet bragt frem af den nuværende Kultus-